

Regionala representationers verksamhet

Regionala strukturers inflytande på de regionala
representationernas verksamhet

Abstract

The purpose of this paper is to propose a theoretical framework, by which one could explain the varying nature of Europe's Regional Representations. This framework is constructed through empirical and theoretical contributions from both the literature of 'Multi-Level Governance' and 'New Institutionalism'. It is argued that institutional conditions at an EU-level creates an environment in which regional structures affects the way which representations work toward the region's interests. Structures within the region, it is argued, determines the representation's access to both information and contacts, which in the context of the EU, is important resources for anyone seeking to affect decision-making. Furthermore, the framework is tested empirically through data collected through interviews conducted with five Swedish representations and from the region's websites.

The framework shows some promise in explaining the varying nature of the representations, though the framework needs to be expanded to capture the full variety. While the framework seems to be able to explain some variation amongst the representations, it seems that organisational structures affects the representations in additional ways than those proposed. Thus, some complementing explanations are proposed to create a more nuanced theoretical understanding.

Nyckelord: Regional representation, Multi-Level Governance, information, organisationer, policy nätverk, Institutionalism, EU, beslutsfattande, Epistemic Community

Ord: 10028

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte	2
1.2	Frågeställning	2
2	Bakgrund	4
3	Teori	5
3.1	EU:s institutioner.....	5
3.1.1	Kommissionen.....	5
3.1.2	Parlamentet	6
3.2	Representationer	6
3.3	Policynätverk.....	8
3.4	Svenska regioner	9
4	Metod	11
4.1	Operationalisering	11
4.1.1	Formella länkar	11
4.1.2	Arbetsätt.....	12
4.2	Analytisk logik	13
5	Analys	15
5.1	Ansvarsutkrävande strukturer	15
5.1.1	Region Skåne.....	15
5.1.2	Västra Götalandsregionen	16
5.1.3	Region Östergötland.....	16
5.1.4	North Sweden	16
5.1.5	Region Värmland	17
5.2	Påverkansarbete.....	17
5.3	Arbetsuppgifter.....	22
6	Resultat/Slutsats	24
7	Referenser	26
8	Bilaga	30
8.1	Intervjuguide	30

1 Inledning

I Europa har subnationella regioner gjort anspråk på allt större inflytande och självständighet. De mest extrema fallen har varit representerat av vågen av önskad självständighet bland skottar och katalaner. I de mindre extrema fallen har subnationella aktörer kringgått deras respektive stats internationella agenda och mobiliserat sig gentemot Europeiska Unionens (EU) institutioner, ett fenomen döpt till paradimplomati (parallell diplomati) (Rowe 2011, 41).

Suveränitet har antagit en flytande karaktär inom EU. Att regioner har upplevt allt högre auktoritet är en global trend som fortgått det senaste årtiondet (Hooghe, Marks 2016). I kontexten av EU har samarbetet lett till att ett maktskifte skett. EU har beskrivits som process av sammanslagning av suveränitet (Keohane och Hoffmann 1991) vilket därmed också gör denna suveränitet tillgänglig för fler aktörer. Genom den europeiska integrationsprocessen har subnationella aktörer fått möjlighet att kringgå nationella intressen och gett dessa ökat politiskt inflytande (Egeberg 2005.) Stater har därmed också uppgett en del av deras suveränitet till förmån för andra aktörer.

Detta har för regionerna manifesterats genom att de öppnat representationer som försökt påverka beslutsfattande på EU-nivå. Sedan 80-talet har dessa regionala representationer blivit allt fler och idag finns det över 300 olika regionala representationer. Att regionerna har kunnat mobilisera sig i Bryssel har haft ett strategiskt värde för dem. Däribland förmågan att själva kunna påverka EU:s beslutsfattandeprocesser och tillskansa sig ekonomiskt stöd. I strävan efter att uppnå detta allt mer konsistent har dessa representationer också mobiliserat sig i olika konstellationer av samarbete. Här kan man bland annat nämna regionkommittén som representerar regionerna inför kommissionen och de olika nätverk av subnationella representationer som t.ex. Assembly of European Regions och European Research and Innovation Network.

Samtidigt har regionernas mobilisering väckt frågor om nya identiteter. Möjligheten för nya gemensamma upplevelser av politiska vinster och förluster kan föreställas, i andan av Benedict Andersson, skapa nya känslor av gemenskap inom subnationella samhällen. Samtidigt bildas nya transnationella identiteter. Då politiska mål kan jagas av två regioner från olika stater kan dessa också dela gemensamma känslor av vinst eller förlust. En känsla av lojalitet har visats uppkomma bland aktörer som deltagit i arbetsgrupper och kommittéer (Egeberg 2001, 20).

I dessa avseende är det inte konstigt att man beskrivit EU som en postmodern stat (Caparaso 1996). De flytande egenskaper som både suveränitet och identitet inom EU antar utmanar vår uppfattning om några av statsvetenskapens kärnämnen. Därför är det också högst relevant att försöka skapa förståelse för ett sådant fenomen.

En teoriskola som kan sägas ha försökt förstå detta fenomen är Multi-Level Governance (MLG) litteraturen. MLG-litteraturen har försökt kartlägga EU:s multidimensionella styre samt problematisera uppfattningen om att staten är den enda aktören i kontexten av EU:s beslutsfattande samt att EU endast agerar på europeisk nivå (Rosamond 2000, 110) Därmed har också regionala representationer varit ett intressant analysobjekt då dessa både utmanar staters suveränitet samt illustrerar hur EU har betydelse på lokal nivå.

Denna litteraturen har trots sitt intresse för fenomenet inte lyckats bemöta de problem som EU ställt. Att litteraturen har betonat komplexiteten och variationen av europeiskt

beslutsfattande har medfört att MLG-litteraturen främst bidragit med deskriptiva studier och kartläggningar över hur beslutsfattande görs inom EU på flera nivåer (ibid, 111) Endast små steg har gjorts mot att lämna det mest basala deskriptiva och utveckla en teoretisk förståelse av de regionala representationer som fenomen (Rowe 2011, 18). Därmed har också denna litteraturbildning begränsat sig till att beskriva det partikulära framför att försöka säga något generellt om politik vilket riktat kritik mot litteraturens funktionalitet. Teoribildningen har därmed inte lyckats erbjuda en ny teoretisk förståelse av EU och därmed lyckats bemöta EU:s postmoderna natur.

1.1 Syfte

I denna uppsats vill jag försöka bemöta denna kritik och använda mig av det material som MLG-litteraturen har bidragit med för att bilda ett teoretiskt ramverk som kan skapa förståelse kring hur regionala representationer arbetar inom EU:s komplexa multidimensionella beslutsfattandeprocesser. Denna litteraturbildningen kommer dock inte vara tillräcklig och jag kommer bli tvungen att ta hjälp från andra teoribildningar för att kunna konstruera ett teoretiskt ramverk.

Vad jag är intresserad av att undersöka är representationernas arbetssätt, strategier och beteende inför EU:s institutioner och andra representationer. Jag vill i denna uppsats försöka förklara varför det finns kvalitativa skillnader representationerna emellan i sättet hur de arbetar genom att titta på variation mellan strukturella förhållande inom regionerna. Uppsatsen avgränsas vidare till att undersöka hur representationerna använder sig av kontakter inom regionen. Detta menar jag är det lämpligaste stället att påbörja teoribildningen. Som jag kommer diskutera i nästa kapitel existerar representationerna i komplexa nätverk som existerar mellan fastare institutioner både på nationell och internationell nivå. Att undersöka hur enskilda representationer arbetar beroende på deras regions organisationsstruktur kan bidra till att lägga fundamentet till en teoribildning som kan skapa förståelse av nätverken trots dess komplexitet.

1.2 Frågeställning

Det är lämpligt, i syftet att undersöka förklaringskraften hos den teori jag kommer försöka bilda, att testa den på specifika fall. Jag har av anledningar som tas upp senare valt att undersöka fem svenska regionala representationers arbete. För övrigt kräver mina ambitioner också att jag kan skapa mig en bild av hur representationerna arbetar vilket ger min studie en deskriptiv karaktär.

Hur arbetar administrativa regionala representationer gentemot EU:s institutioner och nätverk samt varför finns det skillnader i arbetssätten?

Denna uppsats antar en abduktiv karaktär. Medan studiet kommer vara fokuserad på hur representationerna använder kontakter inom regionen kommer jag i analysen komplettera förklaringen genom att låta empirin påverka teorin samt tillägga teori för att kunna förklara variationen mer nyanserad.

De regionala representationerna som utgör urvalet i denna uppsats är följande: *Region Skåne European Office, Region Östergötlands EU-kontor, Västra Götalandsregionen i Bryssel, North Sweden European Office och Region Värmland European Office.*

2 Bakgrund

I detta kapitel kommer jag genom att diskutera hur man kan konceptualisera beslutsfattande i flera nivåer relatera min uppsats till kontemporär teoribildningen inom europeisk integration.

Ingen studie om EU kan ignorera Moravcsiks bidrag till europeisk integration. Moravcsik föreslår, grundat i Putnamns 'two-level game', ett perspektiv där man ska förstå internationella förhandlare i kontexten av två spel; det internationella och det inhemska (Moravcsik, 1998) Förhandlare måste utöver att förhandla med andra internationella förhandlare också förhandla med dess intressenter för att uppnå en överenskommelse.

Denna uppdelning ignorerar dock det faktum att intressenter själva kan handla på internationellt plan. Trots dess kritiska förhållningssätt till statscentrism har inte MLG förnekat att staten spelar en viktig roll (ibid, 111). Därav har inte dikotomiseringen mellan det internationella och nationella försökts förkastas av denna litteratur, men istället kompletterats med flera nivåer, därav prefixet: 'Multi-Level'. Ett sådant bidrag kan bland annat ses hos Smith och Ray (1993) som har försökt utmana konceptet genom att tillägga tre extra nivåer. Enbart en av dessa är relevant för denna uppsats; nivån för subnationellt utbyte.

Den första nivån är EU-nivån. Denna nivå är den arena där EU:s institutioner verkar och där förhandlingar karakteriseras av intergovernmentalism. Detta är även målet för regionernas påverkansarbete. En aktörs förmåga att delta i beslutsfattande betingas av EU:s institutionaliserade regler och normer som kan ta olika former institutionerna emellan. I denna uppsats har jag valt att begränsa mig till representationernas arbete gentemot kommissionen och parlamentet av anledningen att arbetet gentemot ministerrådet kan förväntas i viss utsträckning göras genom att påverka på staten på inhemskt plan och därför exkludera den tredje nivå.

Den andra nivån är den inhemska. Här bildar stater deras preferenser genom att intressenter förhandlar med stater. Men för att framhäva avvikande ståndpunkter från de som förhandlats fram med staten, kan intressenter försöka bedriva paradiplomati. Representationerna är regionernas verktyg för att bedriva paradiplomati och regionens exklusiva språkrör gentemot EU-nivån.

Förutom att existera inom ramen av den regionala organisationen existerar representationerna också i ett ekosystem av andra intressegrupper - den tredje nivån. Den tredje nivån existerar i spänningen mellan de två första och kännetecknas av en hög grad av komplexitet. Det finns som tidigare nämnt över 300 olika regionala representationer i EU som alla verkar för samma eller motstridiga mål både gentemot EU:s institutioner men också gentemot varandra. De arbetar alla mot samma institutioner men med olika förutsättningar i ett komplext nätverk av informella kontakter representationerna emellan.

Komplexiteten hos den tredje nivå gör den också svår att undersöka och generalisera. De flytande egenskaper och den informella naturen bland nätverk gör dem svåra att sätta in i ett analytiskt ramverk och därmed svårt för någon teori att verifieras empiriskt. För att överkomma detta problemet föreslår i kommande del att man använder sig av det "fasta" egenskaper hos de två andra nivåer för att bilda en teori som kan förklara den egendomliga karaktären enskilda representationer kan uppvisa.

3 Teori

3.1 EU:s institutioner

3.1.1 Kommissionen

Kommissionen är det primära målet för mycket av det påverkansarbete som görs i Bryssel. Studier har visat att påverkansarbete inom EU oftast är mest effektivt i tidigare stadier av beslutsfattande (Mazey och Richardson 2001, 219–220). Detta gör också kommissionen till den strategiskt viktigaste institution att påverka då deras uppgift är att sammanställa beslutsförslag.

Tillgång till exklusiv information ger regionerna relativt goda förutsättningar att få tillträde till kommissionen. Kommissionen uppfattas om en öppen institution som gärna inkluderar olika intressegrupper i sitt arbete. Det finns flera uppfattningar om varför det är så. Ett förslag är att kommissionen är en relativt underfinansierad institution och måste förlita sig på expertgrupper för att tillskansa sig den information som behövs för att sammanställa beslutsförslag (ibid, 30) En alternativ eller kompletterande förklaring säger att kommissionen är en öppen institution för att den vill öka sin demokratiska legitimitet. Kommissionen ska verka i hela EU:s intresse och för att göra det måste de ha information från hela EU som är representativt för en så stor del av befolkningen som möjligt. Att konsultera intressegrupper kan därmed också ses som ett försök att kringgå medlemsstaterna och uppnå en högre grad av dialog med EU:s befolkning (Nylander 2001, 59; Börzel och Heard-Lauréote 2009, 114). Gemensamt för båda förklaringar är att de målar upp en bild av en kommission i behov av information.

Att kommissionen är en öppen institution har också sitt pris. Ett stort tryck från en myriad av olika intressegrupper har medfört att tillträdet till kommissionen har blivit institutionaliserat (Mazey and Richardson 2003, 209). Tillträdet till kommissionen är därför idag präglad av formella och informella regler (Rowe 2011, 36) vilket tar sig uttryck i formen och flödet av information. Utöver att information är viktigt för att få tillträde till kommissionen spelar kvaliteten av denna information också roll. Vad som är kvalitativ information är en fråga om institutionalisering. Kommissionen består av tjugo generaldirektorat som ansvarar för var sitt policyområde och fungerar som olika ingångspunkter till kommissionen (Nylander 2001, 57). Förutom att tjänstemännen själva kan vara mål för påverkan, håller generaldirektoraten också samråd där regionerna kan tycka till om ett kommande beslutsförslag. Uppdelningen medför också att förhållandet mellan intressegrupper och kommissionen blir komplext. Generaldirektoraten hanterar var sitt policynätverk. Dessa uppfattas vanligtvis som mer flexibla än kommissionens byråkratiska struktur (Agranoff och McGuire 1999, 24-25). Genom att skaffa sig en fast plats i dessa nätverk kan intressegrupper säkra sin förmåga att kunna påverka beslutsprocesser (Nylander

2001, 57). Detta görs genom att skapa sig ett positivt rykte som en källa till problemspecifik information (Eising 2007, 339). Intressegrupper kan också ha flera förhållande till kommissionen. Eftersom varje generaldirektorat ansvarar för varsitt policynätverk betyder ett gott rykte i ett nätverk inte nödvändigtvis att man har en motsvarande position i ett annat. (Nylander 2001, 60).

Regionala representationer har dock bättre förutsättningar att påverka kommissionen än andra intressegrupper. Förhållandet mellan regionerna och kommissionen har uppfattats som en allians mot respektive medlemsstat (Rowe 2011, 4). Om det så är expertkunskap eller representativ information har representationerna goda förutsättningar för att uppfylla både dessa behov. En stor del av de beslut som fattas på EU-nivå berör regionerna direkt. I en undersökning gjort av Sveriges Kommuner och Landsting framgick det att hälften av alla punkter på dagordningen hos landstingen påverkas av beslut på EU-nivå (SKL 2010). Regionerna har, då det är de som implementerar EU-beslut, också goda förutsättningar för att ha inblick i vilka konsekvenser EU-beslut får på regional nivå. Samtidigt är de också demokratiskt valda församlingar som är representativa för befolkningen vilket också ger den information de för vidare en viss demokratisk legitimitet.

3.1.2 Parlamentet

Information ger även representationer goda förutsättningar för att få tillträde till parlamentet. När förslag väl lämnar kommissionen minskar deltagande av intressegrupper dramatiskt (Eising 2007, 398). Trots detta är parlamentet den andra viktigaste institutionen för påverkansarbete (Greenwood 2003, 32). Liksom med kommissionen är parlamentet beroende av att intressegrupper kan bidra med information för att kunna utföra dess arbete. Ledamöter har oftast en stressig vardag som berör tekniska frågor vilka måste behandlas inom relativt kort tid (Rasmussen, 34-36 2012, Hix och Höyland 2011, 183). Därför måste de använda sig av intressegrupper för att sammanställa det material de behöver.

Likt kommissionen kan information också vara en exkluderande faktor. Parlamentet underordnas ett tjugotal kommittéer som har till uppgift att undersöka lagförslag samt diskutera eventuella förändringar inom deras respektive policyområde. Diskussionerna resulterar i en rapport som sammanställs av en rapportör. Rapporten röstas sedan om i parlamentet. Om den vidtas går förslaget vidare i beslutsprocessen. Ibland kan rapportören, på grund av att den har en begränsad budget för research, vara i behov av intressegrupper för att sammanställa dessa rapporter (ibid.). Då rapportören jobbar inom specifika områden är den information de är i behov av också problemspecifik. Det har även visats att de intressegrupper ledamöterna konsulterar beror på partitillhörigheten (ibid, 183-184). Det har spekulerats att ledamöterna gör detta för att få en bild av deras väljares åsikter eller för att de inte är säkra på vilken position de borde ta (ibid.). För att få tillträde till parlamentet måste alltså intressegrupper anpassa sig ledamöternas politiska bakgrund och erbjuda information som stämmer överens med deras ideologiska ståndpunkt. Det bör därför också förväntas vara problematiskt om en representation representerar en region med en annan politisk ståndpunkt än den som den parlamentariker som är mål för påverkansarbete har.

3.2 Representationer

Min ursprungliga avsikt med denna studie var att förklara varför regionala representationer samarbetar och varför det tar den form det gör. Då jag påbörjade min materialinsamling insåg jag att samarbete mellan två representationer inte existerar i den utsträckningen att man hade kunnat göra en studie om det. Detta är grundat i att representationerna är väldigt olika.

Sedan representationerna första gången dök upp på 80-talet har de uppnått en fast position inför EU:s institutioner (Greenwood 2003; Nielsen och Salk 1998). Denna position har dock inte formaliserats ytterligare sedan 90-talet (Rowe 2011, 8) Anledningen var att regionerna inte tillsammans har kunnat framställa konsistenta krav (ibid.) och att det finns stora skillnader mellan regionernas verksamhet (ibid.). Av dessa skäl har inte heller en enad stark regional lobby kunnat formos (ibid.). Detta gäller även på nationellt plan. Inga två svenska representationer är varandra lika både med avseende på uppdragsgivare och organisationsformer (Berg och Lindahl 2007, 49). Att kunna klassificera representationer är därmed också nödvändigt för att kunna tillämpa teori som baseras på just dessa skillnader, vilket jag ämnar inleda här och fullgöra nästa kapitel.

Man kan skilja mellan tre typer av regioner:

- Konstitutionella regioner
- Administrativa regioner
- Regioner från nya medlemsstater

(Rowe 2011, 6)

Denna uppsats kommer fokusera på administrativa regioner. Dessa regioner har relativt begränsad legislativ makt och är typiskt förknippade med de skandinaviska regionerna (ibid, 9-10). Inom denna gruppen finns det stor variation mellan regionernas representationer arbetar med som är betingad av de inhemska parternas behov (ibid, 88-89). Dessa representationer är inte direkt strategiskt styrda av en folkvald auktoritet vilket bidrar till att ge dessa representationer en mindre klar roll gentemot deras hemregion (ibid, 90). Variationen bland dessa representationer bidrar dock till att göra dem ännu mer teoretiskt intressanta. Grundat i att de inte är direkt strategiskt styrda samt att deras roll inte är helt klar bidrar till variation bland hur ansvaret för representationens arbetsuppgifter fördelas inom regionen vilket jag hypotiserar kan få betydelse för hur representationen arbetar.

Det finns några generella tendenser i förhållandet mellan representationer och deras hemregion. Representationerna är den dyraste form för verksamhet regionerna kan bedriva för att försöka påverka EU:s beslutsfattandeprocesser. Därav krävs det också av representationen att de kan bevisa för deras intressenter att de får något för de medel de lägger ned i representationen (ibid, 6). Grundat i detta kan man också urskilja tre tendenser:

- Representationerna följer en strategi framtagen i konsultation med regionen
- Strategin följer i varierande grad en bredare regional strategi
- Representationerna rapporterar vad de uppnått till dess intressenter.

(Moore 2008, 522)

Även om en representation inte styrs direkt av en auktoritet är deras verksamhet alltså betingad av deras intressenter på hemmaplan. Medan dessa tendenser är generella finns det större variation bland hur det faktiska ansvarsutkrävandet ser ut inom regionerna (ibid.) och därmed varierar också betingelserna för representationernas arbete inom denna gruppen.

Ytterligare variation finns. Betingelserna för verksamheten kan antingen framställas i konsultation med antingen en mindre grupp intressenter, som är fallet med t.ex. *Region Skåne*

European office, som är representanter för Region Skåne, eller så sker det i dialog med en större grupp av intressenter, vilket är fallet med t.ex. *North Sweden European Office* (Moore 2008, 526; Berg och Lindahl 2007, 48).

Representationernas arbete är präglad av ett utbyte av information. Rowe identifierar fem uppgifter som representationerna uppfyller:

- Påverkansarbete
 - Insamlande av information och omvärldsanalyserande
 - Nätverkande med andra aktörer
 - Skapandet av kommersiella möjligheter genom att identifiera partner och finansiering
 - Promovering av regionen för att främja kultur, varor, turism och investeringar
- (Rowe 2011, 83-84)

Som visat innan är EU:s institutioner beroende av information från intressegrupper för att sammanställa beslutsförslag. Därmed blir information också nyckeln till dessa institutioner. Detta påverkansarbete kallas även 'upstream information'. Information skickas inte bara uppåt det går också det andra hållet därmed blir representationerna också en källa till information om EU:s beslutsfattande för inhemska aktörer, detta kallas för 'downstream information'. De resterande arbetsuppgifter kommer jag beteckna som någon form av horisontellt informationsutbyte. Dessa arbetsuppgifter går ut på att kommunicera och utbyta erfarenheter med andra subnationella aktörer. Därav bildas också nätverk. Det är dock värt att notera att dessa uppgifter oftast flyter ihop under samma aktivitet. (ibid.). T.ex. utför nätverken också en form av påverkansarbete. Genom processen av kommunikation inom dessa nätverk samlas information representativt för en större del av EU:s befolkning vilket kommissionen har ett intresse av att få tillgång till.

3.3 Policynätverk

För att beskriva den tredje nivån har forskare försökt att använda sig av nätverksmodeller. Kritik mot analyser av policynätverk är ofta riktat mot dess komplexitet. De flytande egenskaper hos nätverken kan i viss mån göra det svårt att säga något genom policynätverksanalyser då de inte är kontinuerliga (Kassim 1994). Detta väcker en fråga om fenomenets ontologi. Nätverkens komplexa och flytande strukturer gör det svårt att generalisera på basis av empiriskt material om nätverk. Därför föreslår jag också att man undersöker variation inom de enda 'fasta' punkterna, som i detta fall är regionernas struktur, för att kunna säga något om representationernas verksamhet.

Nätverk har två beståndsdelar: noder och länkar. Noder utgörs av aktörer och länkar utgörs av kontakter mellan aktörer. Deltagande i nätverk vilar på två värdeprinciper; know-how och know-who (ibid, 18).

Representationen betingar flödet av know-how. Representationerna kan ses som en länk mellan regionen och nätverken. I interorganisationella nätverk antar organisationens aktör som är representant inom nätverket en roll som mäklare till information som flödar in och ut ur organisationen (Jönsson och Strömvik 2005, 15). Förhållandet mellan representationerna kännetecknas av en hög grad av informationsutbyte. Det har visats att representationer oftare lägger mer tyngd vid informationsinsamlande än påverkansarbete (Marks, Haesly och Mbaye,

2002 7). Administrativa regioners representationer fungerar, på grund av en mindre tydlig politisk agenda och begränsad budget, som ett filter för den information som finns inom EU och ser till att regionen inte får ett överflöde av information genom att plocka ut det mest relevanta (Rowe 2011, 89). Samtidigt, som jag visat förut, är förmågan att kunna påverka beslut betingat att intressegrupper kan erbjuda relevant och representativ information. I syftet att påverka måste då också representationen antas hantera den information som flödar ut ur regionen. Därmed kan en aktör med tillgång till information vara en värdefull partner.

Representationerna är i behov av aktörer med know-how inom regionen. Tjänstemännen på representationerna är inte experter inom de specifika sakområden de övervakar, de är experter inom EU. De besitter därmed inte heller alltid den information som eftersträvas bland nätverken eller EU:s institutioner. För att representationerna ska kunna utföra deras arbete blir alltså också inhemska experter viktiga. Samtidigt har, som jag visade tidigare, den information som regionerna kan erbjuda goda förutsättningar att nå kommissionen. Därmed bör man också överväga representationernas tillgång till information på hemmaplan för att kunna förklara variation mellan hur de arbetar.

Det räcker inte bara att ha tillgång till information. Informationen måste också nå fram. Detta problem löser den andra principen; know-who. Nätverksstrukturer påverkar distansen mellan individer. I nätverksstrukturer avgörs en aktörs närhet inte av fysisk distans men istället av hur effektivt nätverket är konstruerat (Jönsson och Strömvik 2005, 15). Genom att ha tillgång till värdefulla kontakter som har kontakt med beslutsfattare kan representationerna själva minska deras distans till beslutsfattare. Men om ens information och därmed ens politiska position måste flöda genom ett nätverk, där förhandlingar måste ske innan en gemensam position kan anammas, kommer inte den position som förs var nödvändigtvis vara den regionen ursprungligen hade. Därför finns det ett värde i att hitta länkar till beslutsfattare på hemmaplan.

Betydelsen av kontakter inom regionen både med avseende att kunna erbjuda information samt säkra sig den kortaste vägen till beslutsfattare gör dem teoretiskt relevanta. Man kan anta att formella strukturer inom regionerna betingar dessa kontakter. Representationen redovisar, som tidigare nämnts, till dess intressenter på hemmaplan. I denna process kommer representationerna i kontakt med både tjänstemän och politiker på hemmaplan. Men om dessa formella strukturer ser olika ut bland representationerna bör också deras tillgång till dessa aktörer och därmed tillgången till värdeprinciperna variera.

3.4 Svenska regioner

De svenska regionerna är kända ur ett internationellt perspektiv för att ha en asymmetrisk fördelning av ansvar. Den statliga myndigheten *Länsstyrelsen* har varierande grader av ansvar för regionernas utvecklingsfrågor och därmed frågor på EU-nivå (Berg och Lindahl 2007, 35). Ytterligare variation mellan regionerna finnes bland *direktvalda regioner* och *regionförbund*. Den största skillnaden mellan dessa är att politikerna är direktvalda resp. indirekt tillsatta av kommunerna och landsting inom regionen. Gemensamt för dessa är att de ansvarar för utvecklingsfrågor och därmed frågor på EU-nivå.

Regioner består av regionfullmäktige, regionstyrelsen och under dessa nämnder. Regionfullmäktige består av folkvalda ledamöter som har som uppgift att besluta om förslag. Regionfullmäktige väljer regionstyrelsen som har som ansvar att lägga fram förslag. Nämnderna tillsätts av regionfullmäktige och ansvarar för utvecklingen på var sitt område. Nämnderna ansvarar både med att förbereda beslut samt genomföra beslut som fattas av

regionfullmäktige. Dessa organ representerar potentiella tillgångar till know-how och know-who.

I nämnderna sköter tjänstemännen implementeringen av olika beslut inom deras respektive område. Därmed bör tjänstemännen, genom att arbeta tätt med specifika frågor, också ha tillgång till information som kan vara relevant inom de europeiska nätverken, de besitter någon form av know-how. Politiker finnes i samtliga organ. Politikerna, förutom att vara representativa för befolkningen, har genom att vara delaktiga i partier, förutsättningar för att ha kontakt till andra politiker, även på EU-nivå och besitter därmed någon form av know-who.

Beroende på hur representationens förhållande till dessa olika organ ser ut bör också deras tillgång till know-how och know-who varieras, vilket bör synas i hur de arbetar. En representation utan kontakter på hemmaplan kan förväntas kompensera för detta på något sätt. En representation med kontakter bör däremot kunna använda sig av dessa när de är i kontakt med EU:s olika institutioner. Detta leder mig till att dra följande hypotes:

Representationer med fler länkar till regionens organisation bildar informella kontakter vilka har ett strategiskt värde för deras verksamhet.

Dessa skillnader bör samtidigt över tid bli symptomatiska för representationernas allmänna verksamhet. Institutioner tenderar att över tid cementeras och skapa 'path dependencies' (Rosamond 2000, 117). Om min hypotes stämmer bör också representationerna ha olika förutsättningar för deras verksamhet. Från ett historiskt perspektiv på institutioner bör deras olika förutsättningar också betyda att de uppfyllt olika roller inför nätverken och institutionerna som över tid cementeras. Därmed bör också deras tillgång till know-how och know-who vara observerbar i representationens allmänna verksamhet.

Detta argument förutsätter att den tredje nivån kan betraktas som en institution. Komplexiteten och den informella naturen hos den tredje nivån gör det svårt för övergripande regler och normer att existera på denna nivå. Men just det faktum att nätverk har några värdeprinciper ger nivån en institutionaliserad karaktär. Om dessa värdeprinciper är principiellt gällande för alla nätverk bör också representationerna institutionaliseras in i olika roller beroende på deras tillgång till dem.

4 Metod

4.1 Operationalisering

Jag har som ambition med denna uppsats att påvisa ett samband mellan organisationers strukturer och variation bland representationernas arbetssätt. För att göra detta söker jag likheter och olikheter mellan både den beroende och oberoende variabeln inom ramen av mitt urval. Dessa likheter och olikheter måste kunna operationaliseras.

4.1.1 Formella länkar

I teoridelen hypotiserade jag att en representations verksamhet påverkas av hur många länkar en representation har till dess hemregion. Därmed är länkar den oberoende variabeln. För att operationalisera länkar de en representation har till dess hemregion föreslår jag att man undersöker vart inom regionen ansvaret för representationens verksamhet ligger.

Tillgången till information kan föreslås hämtas från andra kontakter än de inom regionen. Men regioner är politiska organisationer som vilar på formella strukturer. De tillämpar som visat förut ansvarsutkrävande mekanismer gentemot representationen. Det vore då olämpligt för dem att representera dessa informatörer i ett politiskt syfte om inte det fanns en konsensus om detta inom organisationen.

Representationens verksamhet måste då antas gå igenom någon form av implementeringsprocesser. Det sista steget i implementeringsprocessen utgör då också en formell länk mellan representationen och regionen. Därmed bör deras tillgång till både know-how och know-who betingas enligt organisationens implementeringsprocess. En godtycklig operationalisering av en formell länk är då ett fall där ett av regionens organ ansvarar för utformningen av en del av representationens verksamhet.

För att avgöra om ett regionalt organ har ansvar för deras representations verksamhet använder jag mig av dokument och hemsidor från regionerna och representationerna. Ett organ har ansvar för representationens verksamhet om det framgår i detta materialet att de ansvarar för utformningen några följande arbetsuppgifter hämtade ur Rowes lista:

- Påverkansarbete
- Omvärldsbevakning
- Nätverkande med andra aktörer

Om ett regionalt organ ansvarar för en av dessa arbetsuppgifter då är det också rimligt att anta att de ansvarar för om representationen faktiskt uppfyller denna uppgift och att det därmed

finns en länk. Att jag valt att exkludera två arbetsuppgifter beror på att det ur mitt material ovanstående var representationernas primära arbetsuppgifter.

Att kunna operationalisera länkar är inte tillräckligt. En teoretiskt relevant indelning av organisationerna grundad i deras formella länkar behövs också för att analysera materialet. Därför föreslår jag en tudelad klassindelning av de ansvarsutkrävande strukturer.

Representationerna måste ha någon form av återkoppling till regionen för att utföra deras arbete. Ibland är denna återkoppling begränsad till att enbart utgöras av en länk. I dessa fall har ansvaret för regionens verksamhet koncentrerats till ett organ. Detta är det lägsta antalet länkar en representation kan ha till sin region och bör därmed också teoretiskt förväntas ha färre informella kontakter. Dessa strukturer väljer jag att kalla för '*centraliserade*'. Då detta inte är fallet är ansvarsfördelningen utspritt bland regionens olika organ; regionfullmäktige, regionstyrelse och nämnder. Inom denna gruppen finns det större variation i antalet länkar, gemensamt för dessa är dock att det alltid är fler än en. Dessa bör då förväntas att ha flera informella kontakter än de centraliserade regioner. Dessa strukturer väljer jag att kalla för '*direkta*'.

Vidare variation kan finnas inom grupperna vilket kommer ha analytisk relevans. Inte bara faktumet hos vilka organ ansvaret ligger spelar roll. Även skillnader regionerna emellan i hos vilka organ som ansvaret för representationernas respektive arbetsuppgifter befinner sig kan ha betydelse kommer jag visa kan ha betydelse för deras verksamhet. Därmed i beskrivningen av strukturerna kommer jag också klargöra vilka arbetsuppgifterna från Rowes lista som respektive organ faktiskt ansvarar för.

4.1.2 Arbetsätt

Materialet som jag använder för att operationalisera variation på den beroende variabeln härstammar från ett tidigare skede av min uppsats med en annan frågeställning. Denna studie gick inte att fullföra men under intervjuerna noterade jag en skillnad mellan representationernas arbetsätt. I denna del kommer jag diskutera betydelse av att använda intervjumaterial samt betydelsen av praktiska begränsningar för operationaliseringen.

Att jag har valt att använda mig av intervjustudier är främst grundat i praktiska skäl. Material som redovisar utförligt hur representationerna arbetar med de arbetsuppgifter de har finns inte. Därför har jag, för att få inblick i hur representationerna arbetar, varit tvungen till att inhämta mitt material genom intervjuer. Det kan ifrågasättas om de jag intervjuade faktiskt besitter representativ kunskap för representationerna. Jag har både intervjuat kontorschefer och tjänstemän och har inte noterat en kvalitativ skillnad i kunskapen bland dessa om representationerna verksamhet. Representationerna är små verksamheter där Region Skåne är den största med sex anställda. Det vore då också förväntat att alla anställda har någon kännedom till representationernas allmänna verksamhet. Samtidigt har de intervjuade fått lov att kontrollera vilka citat jag använder för att säkra sig att de är representativa för representationen. Därmed anser jag inte detta orsaka större problem.

Det finns, ur ett teoretiskt perspektiv, ett strategiskt värde med att företa intervjustudier. Mina teoretiska argument vilar på just informella kontakter. Att de just är informella betyder att de inte är en del av en organisations struktur och därmed inte behöver redovisas. Dessa informella nätverk är samtidigt unika för varje individ. Därför bör också representationens verksamhet förstås genom individers förståelse av vad som är möjligt inom EU. Därmed kan intervjustudier fånga en aspekt som vanligtvis inte hade framgått ur dokument. Av denna anledning anser jag också intervjustudier vara högst lämpade för att undersöka fenomenet.

Vad som utmärker en representations verksamhet avgörs i egenskap av de andra representationer. Tillgången till informella kontakter förväntas ha ett strategiskt värde för representationerna vilket bör synas genom att de använder sig av dessa i deras arbete. Detta är enbart teoretiskt relevant om någon annan representation inte gör det. För att kunna argumentera att antalet formella länkar påverkar deras verksamhet måste olika utfall av verksamhet kunna observeras bland de olika grupper jag föreslog tidigare. Därmed bör också fall där representationerna använder sig av kontakter jämföras med ett kontrafaktiskt alternativ.

Frågorna jag ställt till intervjupersonerna är också riktade mot representationens allmänna verksamhet. Som jag argumenterade bör olika förutsättningar bland representationerna cementeras genom att institutioner utvecklas. Därmed behöver jag inte heller titta på enskilda fall för att visa representationerna arbetar olika, då dessa skillnader bör ta en allmän form.

Intervjuerna har varit semistrukturerade. Då jag under min första intervju med Region Skåne upptäckte att min ursprungliga frågeställning inte gick att besvara har jag på denna intervju kunnat basera en intervjuguide (se bilaga). Att intervjuerna har varit semistrukturerade är i syfte att kunna fråga in till fall där representationens verksamhet avviker från vad tidigare som observerats under intervjuerna.

4.2 Analytisk logik

I denna del kommer jag framhäva styrkor och problematik i mitt material och urval samt mitt analytiska förhållningsätt till materialet.

Det finns strategiska värden hos mitt urval vilket gör att mina resultat är representativa för andra administrativa regioner. Både med avseende på likheter och olikheter. Olikheter tillåter mig identifiera vad som faktiskt påverkar representationernas arbetssätt. Regionerna, som påpekats förut, har en varierande ansvarsfördelning vilket är min hypotiserade beroende variabel. Genom att söka variation i den beroende variabeln kan jag också söka efter fall som representerar kontrafaktiska alternativutfall och utifrån dessa framhäva betydelsen av formella kontakter för representationens arbete.

Grundat i praktiska begränsningar har jag inte kunnat samla in material som kan påvisa de mellanliggande mekanismer jag föreslår. Detta väcker några problem. För att göra krav på att det finns ett orsakssamband måste man kunna visa att det finns en mellanliggande mekanism som förklarar *varför* orsaken ledde till verkan (Teorell och Svensson 2007, 64). Jag kommer i denna studie enbart i den utsträckning det går påvisa sådana mekanismer. Som ett komplement säkrar jag mig att det finns ett teoretiskt resonemang som kan förklara hur orsaken leder till verkan. Genom att ha ett teoretiskt resonemang öppnar jag upp för möjligheten för en annan studie att undersöka denna förklarings giltighet. Vetenskap är, som bekant, en kumulativ process och att undersöka min teoris giltighet gällande de mellanliggande mekanismer kan då bli ett tema för en annan undersökning. Vad som ger teori giltighet är empiri och därmed måste teori också vara möjlig att falsifiera genom empiri (Popper 1959, 41). De mekanismer jag föreslår är inte på något vis en abstrakt konstruktion och därav inte testbara. Jag anser fenomenet vara testbart och uppmanar därför också andra att testa mina förslagna mellanliggande mekanismer.

Då jag inte kan påvisa existensen av de mellanliggande mekanismer blir frågan om spuriösitet desto mer aktuell. Med få fall riskerar man att flera tänkbara förklarande

egenskaper samvariera, ett så kallad ”problem of small N, many variables” (Teorell och Svensson 2007, 243-244). Jag har i denna uppsats inte förslagit några alternativa förklarande variabler till varför representationer arbetar olika. Utan att ha identifierat några sådana kan jag inte heller testa dem direkt. Istället föreslår jag att man behandlar dem som dolda och argumentera principiellt för att spuriösitet inte gör sig gällande. Då urvalet enbart består av svenska regioner kan eventuell variation inte orsakas av nationella faktorer.

Representationerna samverkar inom några svenska nätverk som under vilka de kan tänkas koordinera deras verksamhet. Samtidigt kan det tänkas finnas en uppfattning bland dessa nätverk att de också representerar svenska intressen framför deras respektive regions intressen. Genom att enbart titta på svenska representationer kan man försäkra att eventuell variation bland deras arbetssätt inte orsakas av att de koordinerar sig gentemot nationella aktörer. Resultatet är då också representativt för representationer i andra länder även om variationen kan tänkas ta en annan form i olika länder.

Slutligen påverkas mitt urval av praktiska skäl. Inte alla representationer jag kontaktade var villiga att ställa upp på intervju, därför finns det också praktiska begränsningar i mitt urval. Jag menar dock inte att detta har någon större betydelse för min studie då urvalet fångar en godtycklig variation ur vilket jag kan göra en analys. Vidare argumenterar jag enbart utifrån vad som är observerbart i mitt material.

5 Analys

Jag har i anslutning till denna uppsats har jag fått lov intervjua fem representationer: Skåne European Office (Region Skåne), Region Östgötaland EU Office, Region Västra Götaland, North Sweden (Region Norrbotten och Region Västerbotten) och Region Värmland European Office. Första delen av analysen kommer bestå i att beskriva och kategorisera de olika regioners strukturer för ansvarsutkrävande. Fortsättningsvis kommer jag att diskutera skillnader mellan deras arbetssätt samt föra ett teoretiskt baserat resonemang om varför dessa skillnader finns.

5.1 Ansvarsutkrävande strukturer

5.1.1 Region Skåne

Region Skåne har en enhet för internationellt arbete. Denna enhet lade 2015 fram ett dokument som klargör vart politiska beslut om regionens internationella arbete ska göras (Region Skåne 2015). I dokumentet finns det också en tydlig ansvarsfördelning bland regionens olika organ.

Inledande kan det sägas om denna region att den, trots att ha en enhet för internationellt arbete, inte samlar ansvaret hos ett organ. Istället ligger olika former av ansvar fördelad bland olika organ. Regionfullmäktige har som uppgift att besluta om policy för det internationella arbetet samt har översyn över policyn. Samtidigt beslutar de om den regionala utvecklingsstrategin som det internationella arbetet ska vara förankrat i (Region Skåne 2015, 3). Därav ansvarar också regionfullmäktige för det påverkansarbete som deras representation ska föra.

Regionstyrelsen har ansvaret över den övergripande omvärlds- och intressebevakning som regionen utför (ibid, 4). Ansvaret för det mindre övergripande övervakningsarbete inom olika sakområden samt av relevant EU-lagstiftning ligger hos respektive nämnd (ibid.)

Ansvaret för nätverkanter ligger utspritt bland organen. Regionfullmäktige ansvarar övergripande för medlemskap i politiska organisationer samt den politiska representationen inom dessa. I fall där det inte är av principiell betydelse för regionen kan detta istället falla under regionstyrelsens ansvar. Medlemskap i organisationer och nätverk som är av mindre övergripande betydelse ansvarar nämnder för inom deras respektive sakområde (ibid.).

5.1.2 Västra Götalandsregionen

I Västra götalsregionen har man upprättat ett samråd för externa relationer. I starten av varje år bereder detta samråd en gemensam påverkansagenda för regionen (Västra götalsregionen 2017a, 3). Detta samråd tillsätts av politiker från regionstyrelsen, regionfullmäktige, nämnderna samt politiker som representerar regionen i olika nätverk (ibid.). Själva påverkansarbetet är i denna region samlat inom ett organ. Det kan också vara värt att notera att i detta samråd sitter det inga tjänstemän och därmed ingen länk till know-how. Vidare beslutar också detta samråd om representationens verksamhets inriktning för i början av varje år (Västra Götalandsregionen. 2017b).

Utöver samrådet verkar regionfullmäktige ha en dominerande roll i att utforma regionens externa verksamhet. Påverkansagendan baseras regionfullmäktiges budget och styrdokument (Västra götalsregionen. 2017a, 3). Samtidigt är det också vad som dikterar fokusområden, som representationen arbetar med tillsammans med nämndernas detaljbudget om dessa anger fokusområden (Västra götalsregionen. 2017c, 1).

5.1.3 Region Östergötland

Till grund för Region Östergötlands internationella strategi ligger några styrdokument (Region Östergötland 2016). I styrdokumentet framgår både vilka mål samt tillvägagångssätt som ska tillämpas för att uppnå dessa. Respektive uppdrag fördelas sedan mellan regionstyrelsen och nämnderna enligt vilket specifikt sakområde frågan hamnar inom. Medan det finns några övergripande riktlinjer för hur det internationella arbetet ska utföras i Östergötland är det fortfarande respektive organ som ansvarar för sina specifika områden och jobbar med detta utifrån sin utgångspunkt (ibid, 7). Det är med andra ord tal om en direkt struktur. I jämförelse med Region Skåne finns det några skillnader. Medan det finns en klar fördelning mellan frågor som respektive organ ska arbeta med finns det inte en fördelning av arbetssätt mellan organen. Istället ställs några mål upp samt vilka metoder som ska användas för att uppnå dessa: påverkansarbete, kunskapsinsamling och nätverkande (ibid, 4). Dessutom verkar också regionfullmäktige ha exkluderats från uppdrag då de inte nämns i dokumentet som beskriver regionens internationella strategi. Deras inflytande måste därför också vara begränsad till att rösta om regionsövergripande strategier.

5.1.4 North Sweden

Medan de regioner vars representationer jag hittills har beskrivit har sin egen representation i Bryssel och är därav en del av regionen är detta inte fallet med North Sweden European Office. North Sweden startade som ett samverkansprojekt mellan regionerna Norrbotten och Västerbotten samt deras länsstyrelser, deras kommunförbund, intressegrupper representerande företag och Luleås och Umeås universitetet. Kommunikationen med dessa aktörer sker genom dialoggrupper som inriktas på specifika områden och tillsätts av huvudmän från de olika organisationer (North Sweden 2017). Målet med dessa är att stärka sambandet mellan utvecklingsarbetet inom regionen och representationens verksamhet. North Swedens struktur är därmed också svår att klassificera eftersom representationen inte tillhör en organisation.

Jag kommer behandla denna representationen som den var en direkt struktur. Länkar operationaliseras som att ansvar för representationens verksamhet finnes hos ett annat organ inom organisationen. Organisationerna måste internt ha någon form av ansvarsfördelning som

koncentreras till en representativ huvudman som så enligt operationaliseringen bör utgöra en länk. Min operationella definition av klasserna utgörs av antalet formella länkar och eftersom North Sweden representerar flera organisationer bör representationen också klassificeras som en direkt struktur.

5.1.5 Region Värmland

Region Värmland är ett regionförbund. Detta betyder för organisationen att de arbetar med regionala utvecklingsfrågor (Region Värmland 2017a). Samtidigt betyder det också att regionen är representativ för kommunerna som är de som tillsätter de förtroendevalda inom regionen. Detta får som betydelse att regionens internationella strategi tas fram i samarbete med kommunerna och landstinget. Denna har dock enbart som syfte att fungera som riktlinjer för de anställda inom regionen. Regionen har inte heller någon enhet för internationellt arbete. Istället samordnas detta inom enheten för regional tillväxt (Region Värmland 2016). Denna enhet ansvarar för att samordna organisationens strategiska internationella arbete däribland omvärldsbevakning och påverkansarbete (Region Värmland 2015, 10). Därmed framstår Värmlands region ha en centraliserad struktur. I jämförelse med Västra Götaland är Region Värmland annorlunda då ansvaret inte koncentreras hos en unik enhet upprättad för att hantera internationella frågor men istället en enhet som även ansvarar för andra frågor inom regionen.

5.2 Påverkansarbete

I Berg och Lindahls (2007, 49) undersökning av subnationella påverkanskanaler mot EU i Sverige framgick det att representationerna förut haft olika prioriterade arbetsuppgifter samt att själva påverkansarbetet inte varit uttryck del av deras verksamhet. Samtidigt noterar de en trend riktad mot ett större intresse av politisk påverkan. Denna observationen verkar ha varit korrekt. Idag är uppfattningen bland kontoren att påverkansarbete utgör en lika stor del som alla andra uppgifter samt att det inte är något de är avstår från att uttryckligen säga att de arbetar med.

Som teoretiskt förväntad har representationer goda förutsättningar få att komma i kontakt med kommissionen. Gemensamt för representationerna är att den förväntade uppfattningen att de har goda möjligheter att komma i kontakt med kommissionen förutsatt att man bevisat att man har relevant information att erbjuda går att observera bland dem.

” I första steget tycker jag att det finns en tillgänglighet, i synnerhet om man har träffat folk tidigare och de vet att man har någonting att komma med. Jag tror att de är ganska vana vid att folk kontaktar de och har åsikter om det ena och det andra ”¹

Know-who verkar därmed ha begränsad betydelse för att kunna påverka kommissionen direkt. Vad som istället gör sig gällande för representationerna är att försöka övervaka vad som sker hos kommissionen och om några intressanta beslut dyker upp.

¹ Västra Götalandsregionen

Omvärldsbevakning är en förutsättning för att påverka besluts, regionerna måste veta vad som föregår på EU-nivån för att veta vad de vill påverka. Omvärldsbevakning är då det mest centrala arbete som representationerna utför, inte för att det kanske är värdefullt i sig själv, men för att det förutsätter all annan verksamhet. I avseende på att kunna orientera sig inom EU kan know-who spela en viktig roll. Nätverk kan, till exempel, locka tjänstemän från kommissionen till olika event där dessa kan redogöra för kommande beslut vilket kan ge representationerna en tidig insikt in i arbetet². Samtidigt när två representationer samarbetar är det oftast baserat på gemensamma intressen inom regionen och utgörs främst av informationsutbyte. Detta informationsutbyte kan både vara en form av erfarenhetsutbyte men också i syfte att orientera en annan part om ett visst beslut³. Know-who aspekten verkar, med avseende på att påverka kommissionen direkt, inte spela någon roll. Istället verkar motivet bakom att ha flera kontakter vara att skaffa sig den information man behöver för att kunna orientera sig om beslutsförslag

Trots att alla representationer arbetar med påverkansarbete finns det en viss skepsis bland dem. Att påverka beslut är uppfattas som både en resurs- och tidskrävande process.

”Problemet med påverkansarbete är att det tar väldigt mycket tid och det krävs väldigt starkt engagemang hemifrån [...] för att vi ska gå in som Region Östergötaland och försöka påverka lagstiftning”⁴

Samtidigt finns det en uppfattning om att det finns stor konkurrens från andra aktörer, både regions- och stadskontor, men även andra intressegrupper. Därför framhäver också flera representationer nätverken som en viktig arena för påverkansarbete. Genom att försöka påverka en gemensam position för nätverken kan representationerna indirekt få inflytande mot EU:s institutioner. Men det finns också en ”trade off” mellan hur effektivt man kan påverka EU:s institutioner och hur mycket man faktiskt påverkar besluten.

”Vi står ju så mycket högre. Men det är ju också svårt att komma överens såklart, så det blir lätt ganska urvattnad när man försöker skriva ett positionspapper som 120 medlemmar ska enas om.”⁵

Därför, om regionen har en specifik position de vill framföra, kan de ändå tvingas att försöka påverka kommissionen direkt. Detta faktum får betydelse genom att det finns skillnader mellan representationerna hur man beslutar om att man ska påverka. Gemensamt är att det måste finnas någon form för grund för att påbörja ett påverkansarbete. Men hur tydlig denna grund måste vara varierar mellan representationerna. Det kan verka som en truism att säga att det måste finnas en politisk vilja inom regionen för att representationen ska kunna påverka ett beslut. Detta är dock inte bara juridiskt eller moraliskt betingat. Betydelsen av know-how för att kunna påverka samt koncentrationen av relevant kunskap inom regionen betingar också representationens förutsättningar för att besluta om att försöka påverka.

En viss nivå av know-how måste förutsättas om representationen ska ha ett intresse i att påverka. Representationerna utvecklar deras verksamhet på olika former av styrdokument. Styrdokumentet kan i sig själv sägas erhålla någon form av know-how. De kräver nämligen en bild av hur det ser ut i regionen samt en vision om hur man vill att regionen ska se ut vilket

² Region Östergötland

³ Ibid.

⁴ Ibid.

⁵ Västra götalsregionen

kan utgöra grunden för en politisk position. Dessa styrdokument kan bland vissa regioner väga tyngre än andra. Västra Götalandsregionens representation kan dessa dokument vara tillräckliga för att påverka ett beslut genom nätverk⁶. Detta förutsätter dock att frågan är tillräckligt allmän.

Eftersom Västra Götalandsregionen har en centraliserad struktur representerar också deras styrdokument information från flera delar av regionen. Deras samråd för externa relationer samlar förtroendevalda från regionens olika organ som gemensamt beslutar om regionens internationella verksamhet på basis av både nämndernas detaljbudgetar och regionfullmäktiges styrdokument. Dessa representerar utöver folket också kunskap från olika nämnder och därmed en mer utvecklad förståelse för olika frågor. I samrådet där en gemensam verksamhet utvecklas bör dessa kunna, förutsatt någorlunda lika utgångspunkter parterna emellan under förhandlingarna, nå någon form av minsta gemensamma nämnare för regionen. Genom att bara följa vedertagna positioner baserade på styrdokument kan representationen vara säker på att de tillfredsställer alla intressenter på hemmaplan samtidigt med att ha en god grund av know-how med sig. Det motsatta går att iaktta hos representationer med en direkt representation. Om mitt resonemang är korrekt bör man kunna se att bland regioner med en direkt struktur att man inte enbart kan utgå från ett styrdokument då dessa inte har en lika hög grad av information grundad i att ha blivit framtagna ur förhandlingar med flera parter. Istället måste dessa representationer engagera intressenterna på hemmaplan för att kunna få fram en tydlig ståndpunkt. Detta kan observeras hos Östergötlandsregionen.

” Så det är enormt viktigt att det finns en samstämmighet hemma hos politikerna och även bland tjänstemännen som sitter just med de här frågorna då, att man vet vad man vill och konsekvensen blir av olika typer av skrivelser. Det är verkligen bland det viktigaste annars så kommer man ingen vart om man inte har den förankringen hemma.”⁷

Inom denna regionen används information som har samlats in under omvärldsbevakningen inte enbart för att rapportera vad som sker inom EU, men även för att försöka engagera politiker och tjänstemän i en fråga samt försöka få dessa att anamma en gemensam förståelse och ståndpunkt kring frågan.

”Vi har ju haft utbildningstillfällen på hemmaplan för att utbilda våra politiker om vad det här lagförslaget skulle kunna innebära för oss hemma. Vilka konsekvenser det kan få om det går igenom. Så det är mycket en lärandeprocess på alla håll för man ska kunna göra någonting bra av det i slutändan.”⁸

Denna observation är intressant då det inte enbart verkar som att denna representations påverkansarbete är riktad mot EU-nivån, men även mot intressenter på hemmaplan då de måste engagera och samordna dessa för att kunna föra en agenda mot EU:s nätverk. I syftet att få tillgång till know-how på hemmaplan måste Östergötlandsregionen engagera aktörer på hemmaplan som besitter det. Det har tidigare visats att subnationella aktörer kan påverkas av EU till att försöka påverka deras stat och att påverkansarbetet därmed går båda vägar (Jönsson och Strömvik 2005, 17)

⁶ Västra Götalandsregionen

⁷ Region Östergötland

⁸ Ibid.

Att en politisk organisation kan låta sig själv påverkas kan verka kontraproduktivt men kan förklaras genom att den informationen som representationen samlar uppfattas som apolitisk. Nätverk i kontexten av EU antar ofta rollen som en källa till expertkunskap, en form av epistemisk gemenskap (Jönsson och Strömvik 2005, 18. eng. "Epistemic Community"). Epistemsika gemenskap kännetecknas av gemensam normativ tro, en gemensam föreställning om kausalitet samt en gemensam policy (Haas 1992, 3). Ole Holsti argumenterade att delade trossystem sätter kognitiva begränsningar på rationalitet (Holsti 1977, 2) De delade uppfattningar hos epistemiska gemenskap kan därmed medföra att politiska alternativ förkastas då de inom gemenskapen inte uppfattas som rationella. Om alla parter delar en uppfattning om en viss fråga förlorar också diskussionen sin politiska styrka och blir istället en teknokratisk fråga. Det har visats att kommissionen kan använda sig av experter för att avpolitisera en fråga genom att göra det till en teknisk fråga (Larsson 2003, 22).

Vad litteraturen om epistemiska gemenskap inte har betraktat är dess nedåtriktade verkan. Då representationerna hämtar information inom dessa nätverk samt bidrar med information till dessa blir de själv delaktiga i att forma dessa tendenser. De kan då också förväntas att själv anamma denna delade uppfattning, som de sedan för vidare nedåt i regionen. Därmed uppfattas inte processen där man engagerar aktörer på hemmaplan som ett politiskt arbete men istället, som i citatet ovan illustrerar, en "lärandeprocess"

Det är inte alltid som en representation måste engagera alla dess intressenter för att kunna påverka ett beslut. I fallet med North Sweden som representerar en mängd olika organisationer som tillsammans i dialoggruppen försöker hitta någon gemensam ståndpunkt. Det är inte alltid som det är möjligt. Då kan denna representationen, istället för att representera hela norra Sverige, vara tydlig med att det är just en av dess intressenter den representerar⁹.

Om påverkansarbetet riktas mot EU:s institutioner blir behovet av know-how från hemmaplan mer symptomatiskt. I dessa fall använder sig även Västra götalandregionen av experter på hemmaplan för att sammanställa en politisk position¹⁰. Detta betyder också att representationen börjar söka mer aktivt efter individer inom organisationen som kan hjälpa till med att sammanställa en skrivelse. Därför finns det inte heller någon skillnad representationerna emellan då en centraliserad representation själv måste försöka skapa dessa kontakter. Detta eliminerar då också den mellanliggande mekanismens betydelse och sambandet försvinner.

När påverkansarbetet riktas mot parlamentet får know-who en större betydelse. Utöver att ha kännedom till vilket beslut som behandlas i parlamentet måste också representationen veta vilka ledamöter som sitter i en kommitté samt vilka som är rapportörer. Därmed söker inte representationerna enbart kunskap inom deras egna organisation men också kontakter till parlamentet. Av denna anledning blir också politiker intressanta. Genom att tillhöra partier kan politikerna förväntas ha kännedom till kollegor som sitter i parlamentet och det kan därmed bli ett sätt för representationen att påverka parlamentet.

Det finns dock skillnader representationerna emellan i hur de faktiskt försöker påverka parlamentet. Som teoretiskt förväntat använder sig Västra Götalandregionen inte av politiker på hemmaplan för att komma i kontakt med parlamentet, men istället enbart för att ta fram en ståndpunkt¹¹. Representationen fungerar istället som en mellanlänk mellan politiker på hemmaplan och i parlamentet. Detta kan förklaras genom att de har en centraliserad struktur. Representationen behöver inte i lika stor utsträckning vara i kontakt med politiker på

⁹ North Sweden

¹⁰ Västra Götalandregionen

¹¹ Ibid.

hemmaplan vilket också begränsar dess möjlighet att genom dessa kunna påverka parlamentet. Det motsatta går att observera hos Region Östergötland. Deras representation försöker istället skapa kontakter mellan politiker på hemmaplan och parlamentariker¹². Då denna representation har en direkt struktur har de också kontakt med flera aktörer på hemmaplan och kan därmed använda sig av dessa i deras påverkansarbete. En liknande praxis går även att observera hos Region Skåne¹³ och North Sweden¹⁴.

Skillnader bland dessa representationer finner man i deras uppfattning om hur man matchar politiker. Region Östergötlands representation menade att det kan vara problematiskt att försöka matcha politiker som sitter i en nämnd på hemmaplan med politiker i en kommitté om dessa inte har samma partitillhörighet¹⁵. Samma uppfattning går inte att finna hos Region Skåne. Denna representationen menar istället att det finns en viss flexibilitet när det gäller partitillhörighet. Det är däremot viktigt att politikerna är svenska. Frågan kan samtidigt också vara partipolitiska och då gör sig partitillhörigheten gällande¹⁶.

Parlamentariker förväntas, utifrån tidigare observationer, enbart konsultera med intressegrupper som representerar deras partis ideologiska ståndpunkt. Därmed bör man också förvänta sig att de politiker en region försöker matcha alltid bör tillhöra samma parti eller partier som delar uppfattning om en viss fråga. Den finns dock en annan aspekt som jag först inte tog i betraktning, nämligen nationell tillhörighet. Det kan förväntas att svenska parlamentariker, trots att syftet är ett annat, följer en politisk linje som framstår gynnsam för Sverige. Av denna anledning bör också dessa parlamentariker inkludera och exkludera information beroende på om de uppfattar det som en svensk position eller inte. Detta kan förklara skillnaden mellan Region Östergötland och Region Skåne.

Båda regioner har direkta strukturer men skiljer sig mellan hur fördelningen av ansvar ser ut mellan organen. Inom Region Skåne är ansvaret för de arbetsuppgifter som representationen utför uppdelat mellan respektive organ där det är regionfullmäktige som ansvarar för påverkansarbetet. Inom Region Östergötland sker denna fördelning istället i linje med vilken fråga arbetet hamnar inom vilket betyder att ansvaret för att påverka ett besluts kan hamna hos en nämnd. Samtidigt har också regionfullmäktige exkluderats.

Eftersom den information som nämnder går den också igenom ett organ som specialiserar sig inom en viss fråga och förhållandena inom regionen. Detta kunde då resultera i att en position utarbetat av en nämnd också ville vara specifik för regionen. En position utarbetat av regionfullmäktige representerar en överenskommelse mellan flera politiker som oftast lystrar under större nationella partier. Grundat i detta föreslår jag att anledningen till att Region Skåne upplever att partitillhörighet inte är ett lika stort problem är att den position de representerar oftast inte är lika specifik för regionen som Region Östergötland. Deras position är mer allmän och närmare en bredare nationell position vilket också gör det enklare för politiker att komma överens på trots av partitillhörighet.

Att en bredare position gör det enklare att matcha politiker kan också förklara varför North Sweden inte själv upplever att partitillhörighet är ett problem när man ska matcha politiker. Detta kan förklaras genom att North Sweden representerar två regioner samt näringslivet. En överenskommelse mellan dessa ville då också representera en mer allmän position än den en region hade förhandlat fram.

¹² Region Östergötland

¹³ Region Skåne

¹⁴ North Sweden

¹⁵ Region Östergötland

¹⁶ Region Skåne

5.3 Arbetsuppgifter

Påverkansarbete, nätverkande och omvärldsbevakning verkar vara de dominerande arbetsuppgifter bland de intervjuade representationerna. Skillnader mellan vilken sorts arbete som representationerna utför verkar ha jämnats ut sedan Berg och Lindahls Siepsundersökning från 2007. Enbart en representation verkar skilja sig från resten i vilka arbetsuppgifter de arbetar med - Region Värmlands European Office. Deras två uppgifter är, som framgår ur deras hemsida: strategisk utveckling och projektutveckling (Region Värmland 2017b). Inom strategisk utveckling ingår påverkansarbete. Vad som är speciellt för denna regionen är fokuset på projektutveckling. Med projektutveckling syftar regionen till att få tillgång till EU:s olika sektorsprogram som är medel riktade mot olika projekt vilka utdelas genom ansökningar med syfte att understödja utveckling. Jag ser två möjliga förklaringar till varför just Region Värmland har ett tydligare fokus på projektutveckling än andra representationer.

Representationen är i motsättning till resten av representationerna inte en del av en internationell enhet men istället en del av en enhet för regional tillväxt. Den intervjuade beskrev sig själv som en del av en större grupp tjänstemän som arbetar inom enheten för regional utveckling i Karlstad. Samtidigt påpekade hon att de på kontoret kunde arbeta med i princip samma arbetsuppgifter som deras kollegor i Sverige¹⁷. Att de arbetar så nära denna enhet kan vara en anledning till varför representationen har ett tydligt fokus på projektutveckling.

Till grund för enheten ligger verksamhetsplanen för regionen. Vidare utvecklas representationens mål utifrån enhetens handlingsplan¹⁸. Som jag visade i starten av detta kapitel finns det ingen annan region där ansvaret för det internationella arbetet är så koncentrerat hos just ett organ som ansvarar för andra frågor inom regionen, som t.ex. en nämnd. Man kan förvänta sig av denna anledning att representationen har en fördel jämfört med andra representationer med avseende på att ha goda förutsättningar för know-how inom frågan regional tillväxt. Jag tror dock inte att detta är förklaringen till varför denna representation arbetar just med detta. Detta är inte en fråga om arbetssätt, och har därför inget med EU:s första eller tredje nivå att göra, men istället om mål för verksamheten hämtade ur implementeringsprocesser. Istället bör anledningen finnas antingen i att det antingen har funnits en uttalat vilja att arbeta med just dessa frågor inom regionen eller så kan det skyllas på ett ”implementeringsgap”. Det vill säga att utfallet av en implementeringsprocess blir något annat än de mål som uppställs av regionen som grundas i bristande administrativ instrumentalitet (Hertting 2014, 186). Den senare är mer teoretiskt intressant. Då det internationella arbetet går igenom en enhet som arbetar med frågor om regional utveckling kan man tro att en specialisering inom just denna fråga också ger mål som faller inom ämnet en fördel. Då projektutveckling har med utvecklingsfrågor att göra ville en enhet som primärt arbetar med utvecklingsfrågor också vilja att denna fråga framhävdes, då de extra medel kunde förväntas underlätta enhetens ål. Vilket kan förklara varför just projektutvecklingen har en mer tydlig position i denna representations verksamhet.

Centraliserade organisationsstrukturer verkar då även kunna ha betydelse för vilka uppgifter representationen har, trots att det verkar som att det ligger andra mellanliggande mekanismer bakom. Det förutsätter nämligen att ansvaret samlas hos ett organ som på något

¹⁷ Region Värmland

¹⁸ Ibid.

vis kan förväntas vinkla frågan mot en viss sakfråga. I mer principiella termer hade man förväntat sig att om ansvaret för representationens arbete går igenom ett organ som arbetar med en viss sakfråga kan det ha betydelse för vilka arbetsuppgifter representationen kommer arbeta med. Det kontrafaktiska alternativet vore då en region med en centraliserad organisationsstruktur med ett mer neutralt ansvarigt organ. Detta beskriver väl Västra götalandregionens representation. I denna regionen är det istället samrådet för externa relationer som ansvarar för representationens arbete. Då det internationella berör alla frågor som representationen arbetar med, kan det förväntas att inga andra frågor prioriteras inom detta organ. Denna regionen prioriterar heller inga andra frågor än de tre typiska: påverkansarbete, omvärldsbevakning och nätverkande. Därmed finns det också grund att tro att en förklaring till varför Region Värmlands representation arbetar mer uttryckt med projektutveckling ligger i ett implementeringsgap.

6 Resultat/Slutsats

Trots skepsis bland teoretiker om att kunna skapa en förståelse kring EU:s komplexa och flytande förhandlingsprocesser har jag i denna uppsats visat att förklaringskraft går att finna genom att undersöka fasta egenskaper på både EU-nivå och inhemsk nivå.

En förklaring till representationernas varierande arbetssätt går att hitta genom att kategorisera organisationsstrukturerna. Jag har i denna uppsats kunnat påvisa att det finns grund att tro att beroende av att organisationens struktur har en centraliserad eller direkt ansvarsfördelning varierar också deras beteende, genom att dra några teoretiskt grundade resonemang.

Grundat i en koncentration av information behöver representationer med centraliserade strukturer för ansvarsutkrävande inte engagera aktörer på hemmaplan i frågor som är tillräckligt allmänna. Samtidigt gick det motsatta att observera hos representationer med direkta strukturer.

Gentemot parlamentet uppvisade representationer med direkta strukturer att de matchade politiker medan motsvarande praxis inte gick att observera hos organisationer med centraliserade strukturer.

Mitt teoretiska ramverk behövdes dock kompletteras då det inte kan förklara all variationen bland representationerna. Det är inte bara tillgången till kontakter som avgör representationens verksamhet. Mitt induktiva förhållningssätt har lett mig till att föreslå några kompletterande förklaringar som i större utsträckning kan fånga en mer nyanserad variation, representationer emellan. Vidare föreslår jag att man inte enbart fokuserar på kontakterna inom organ som ansvarar för representationernas verksamhet. Istället bör man även titta på dessa organs sammansättning och funktion för att förklara variationen mellan representationerna. Ur detta kan också förslag på potentiella studier hämtas. För att underbygga min studie hade förslagsvis studier i kvalitativa skillnader mellan positioner gentemot beslutsfattande på EU-nivå från olika regionala organ göras. En sådan studie kunde understödja förståelsen av hur olika organisationsstrukturer påverkar representationernas arbete.

Slutligen vill jag ta upp potentiell kritik mot mitt ontologiska antagande. Inledningsvis argumenterade jag att man kan konceptualisera EU:s komplexa tredje nivå genom att undersöka 'fasta' egenskaper hos de två andra nivåer. Att anta att dessa två nivåer är mindre komplexa och flytande kan vara ett antagande som inte har mycket tid kvar. Uppkomsten av nätverk har tillskrivits en försvunnen tilltro till hierarkiska strukturer i en allt mer anarkistisk internationell arena (Börzel och Heard-Lauréote 2009, 141). Uppmärksammandet av farhågor som inte är begränsade till nationsgränser som global uppvärmning, finanskriser och flyktingkriser kan man argumentera har blivit allt större under det senaste årtiondet. Med upplevelsen att den globala ordningen av nationalstater gått förlorat bör efterfrågan på mindre hierarkiska strukturer öka på inhemsk nivå. Därmed träder underminerade hierarkiska strukturer fram. Strukturer där vertikala relationer förlorat sin betydelse och den informella samverkan med andra aktörer blir viktigare än hierarkin (Herrting 2014, 198) vilket hotar den ontologiska stabiliteten hos de andra nivåer. Medan faktumet att jag har konstaterat ett samband

mellan organisationsstrukturer och representationens verksamhet talar emot att detta skulle göra sig gällande idag, finns det inget som säger att detta problem kan komma att spela en roll i framtiden. Därför uppmanar jag framtida studier att beakta detta problem.

7 Referenser

Litteratur:

- Agranoff, Robert och Michael McGuire. 1999. *Managing in Network Settings*. Policy Studies Review Vol. 16 Nr. 1 s. 18-41.
- Berg, Linda och Lindahl, Rutger. 2007. *Svenska kommuners och regioners kanaler till Bryssel – Subnationella nivåers försök att påverka EU:s policyprocess* Stockholm: Sieps Rapport Nr. 7.
- Börzel, Tanja A. och Heard-Lauréote, Karen. 2009. *Networks in EU Multi-Level Governance: Concepts and Contributions*. Journal of Public Policy. Vol. 29 Nr. 2 s. 135-151
- Caparaso J. A. 1996. *The European Union and forms of state: Westphalian, regulatory or post-modern?* Journal of Common Market Studies. Vol. 34 Nr.1 s. 29-52
- Donas, Tom. Fraussen, Bert och Jan, Beyers. 2000. *It's not all about the money: Explaining varying policy portfolios of regional representations in Brussels*. Interest Groups & Advocacy Vol. 3 Nr. 1 s. 79-98
- Egeberg, M. 2001. *An organisational approach to European Integration: Outline of a Complementary Perspective*. Oslo: Department of Political Science and ARENA, University of Oslo.
- Egeberg, M. 2005 *EU Institutions and the Transformation of European Level Politics*. In Eising, R. and Kohler- Koch, B. (red.) *Interessenpolitik in Europa*. Baden- Baden: Nomos. s. 11-75.
- Eising, R. (2007) *The Access of Business Interests to EU Institutions: Towards Elite Pluralism?* *Journal of European Public Policy*, Vol. 14 Nr. 3 s. 384-403.
- Greenwood, J. 2003. *Interest Representation in the European Union*. Basingstoke: Palgrave Macmillan
- Haas, M. Peter. 1992. *Introduction: epistemic communities and international policy coordination*. International Organization Vol. 46 Nr.1 s. 2-35.
- Hertting, Nils. 2014. *Implementering: perspektiv och mekanismer*. I Rothstein, Bo. 2014. *Politik som organisation*. 5:de upplaga. Lund: Studentlitteratur. s. 185-212
- Hix, Simon & Bjorn Høyland (2011). *The Political System of the European Union*. 3:de upplaga Palgrave Macmillan.

Holsti, Ole. 1977. *'The Operational Code' as an Approach to the Analysis of Belief Systems: Final Report to National Science Foundation Grant No. SOC75-15368*. Duke University

Hooghe, L. och Marks, G. 2016. *Community, Scale, and Regional Governance: A Postfunctionalist Theory of Governance, Volume II.* : Oxford University Press. [9-11-2017] <http://www.oxfordscholarship.com/ludwig.lub.lu.se/view/10.1093/acprof:oso/9780198766971.001.0001/acprof-9780198766971>.

Jönsson, Christer och Strömvik, Maria. 2005. *Negotiations in networks* I Elgström, Ole. Jönsson, Christer. (red.) 2005. *European Union Negotiations – Processes, Networks and Institutions*. New York: Routledge s. 13-28

Kassim, H. 1994. *Policy Networks and European Union Policy-Making: A Sceptical View*, West European Politics Vol. 17 Nr. 4

Keohane R. O. och Hoffmann S. (red.) 1991. *The New European Community: Decisionmaking and Institutional Change*. Boulder: Westview Press.

Larsson, T. 2003. *Precooking in the European Union - The World of Expert Groups*. <http://www.grondweteuropanl/9310000/d/europa/zwedneso.pdf> [28/12/2017].

Marks, G., Haesly, R. och Mbaye, H.A.D 2002 *What Do Subnational Offices Think They are Doing in Brussels?* Regional and Federal Studies, Autumn, Vol. 12 Nr. 3 s. 1–23.

Mazey, S. och Richardson, J. 2001 *Interest Groups and EU Policy- Making: Organisational Logic and Venue Shopping*. I Richardson, J. (red.) *European Union: Power and Policy-Making*. 2: nd upplaga. London: Routledge. s. 217–234.

Mazey, S. och Richardson, J. (2003) *Interest Groups and the Brussels Bureaucracy*. I Hayward, J. och Menon, A. (red.) *Governing Europe*. Oxford: Oxford University Press, s. 208–227.

Moore, Carolyn. 2008. *A Europe of the Regions vs. the Regions in Europe: Reflections on Regional Engagement in Brussels*. Regional & Federal Studies. Vol 18 Nr.5 s.517-535, DOI: 10.1080/13597560802351564

Moravcsik, Andrew 1998. *The Choice for Europe: Social Purpose and State Power from Messina to Maastricht* London: UCL Press

Nielsen, F. och Salk, J. 1998. *The Ecology of Collective Action and Regional Representation in the European Union*. European Sociological Review, Vol. 14 Nr. 3 s. 231–254

Popper, Karl. 1959. *The Logic of Scientific Discovery*. London: Hutchinson

Rasmussen, Maja Kluger. 2012. *The Influence of Interest Groups in the European Parliament: Does Policy Shape Politics?.* London School of Economics. London. United Kingdom.

Rosamond, Ben 2000. *Theories of European Integration* Palgrave Macmillian

Rowe, Carolyn. 2011. *Regional Representations in the EU: Between Diplomacy and Interest Mediation*. New York: Palgrave Macmillian.

Smit, D. L. och Ray, J. L. 1993. *The 1992 Project*. I Smith, D. L. och Ray, J. L. (red.) *The 1992 Project and the Future of Integration in Europe*. New York: M. E. Sharpe.

Sveriges kommuner och landsting. 2010. *EU i lokalpolitiken*.
<https://skl.se/download/18.a827c16146db10f89a70fa9/1404738548161/EU+i+lokalpolitiken.pdf> [2017-12-12]

Teorell, Jan och Svensson, Torsten. 2007. *Att fråga och att svara* Malmö: Liber
Material:

North Sweden European Office. 2017. *Hur vi arbetar*. <http://www.northsweden.eu/om-oss/hur-vi-arbetar.aspx> [2017-12-19]

Region Skåne 2015. *Policy för Region Skånes internationella arbete*.
<https://www.skane.se/globalassets/styrandedokument/internationell-policy-2015-05-132.pdf>
[2017-12-18]

Region Värmland. 2016. *Region Värmlands Årsredovisning 2016*.
<http://www.regionvarmland.se/wp-content/uploads/2014/11/arsredovisning2016.pdf> [2017-12-19]

Region Värmland. 2015. *Verksamhetsplan och Budget 2016-2018*.
http://www.regionvarmland.se/wp-content/uploads/2014/11/Verksamhetsplan_2016-2018.pdf
[2017-12-19]

Region Östergötland. 2016. *Internationell Strategi – Ny kunskap för ökad konkurrenskraft*.
<https://wssex.regionostergotland.se/regsam/Internationell%20samverkan/Verksamhet/Region%20%C3%96sterg%C3%B6tlands%20internationella%20strategi.pdf> [2017-12-19]

Region Värmland. 2017a. *Vad är region Värmland?* <http://www.regionvarmland.se/om-oss/vad-ar-region-varmland/> [2017-12-19]

Region Värmland. 2017b. *Region Värmland European Office*.
<http://www.regionvarmland.se/utveckling-tillvaxt/internationellt/eu/region-varmland-european-office/> [23-12-2017]

Västra Götalandsregionen. 2017a. *Samrådet för externa relationer*.
<http://www.vgregion.se/siteassets/vgregion.se/politik/namnder/samradet-for-externa-relationer/samradet-for-externa-relationer.pdf> [2017-12-18]

Västra Götalandsregionen. 2017b. *Extern påverkansagenda för Västra Götalandsregionen*.
Tillgänglig: <http://opengov.cloudapp.net/Meetings/vgregion/AgendaItems/Details/209060>
[2017-12-18]

Västra Götalandsregionen. 2017c. *Information om Västra Götalandsregionens Brysselkontors verksamhetsinriktning 2017*. Tillgänglig:
<http://opengov.cloudapp.net/Meetings/vgregion/AgendaItems/Details/208894> [2017-12-18]

Intervjuer:

Bahta, Martha. Kommunikatör och policyrådgivare *North Sweden European Office*. Telefonintervju. [2017-12-13]

Casinge, Robert. Kontorschef *Västra Götalandsregionen i EU*. Telefonintervju. [2017-12-06]

Hjelmborn, Carl Albert. Kontorschef *Skåne European Office*. Telefonintervju. [2017-12-02]

Johansson, Isabelle. Kontorschef *Region Östergötalands EU-kontor*. Telefonintervju. [2017-12-05]

Sundström Van Zeveren, Kajsa. Kontorschef *Region Värmland European Office*. Telefonintervju. [2017-12-18]

8 Bilaga

8.1 Intervjuguide

Påverkan

Har eran verksamhet bedrivit någon form av påverkansarbete mot någon av EU:s institutioner? (Representationerna svarade alla ”ja” på denna fråga så en alternativ intervjuguide behövdes inte)

Kommissionen

Hur arbetar ni gentemot kommissionen?

Upplever ni att kommissionen uppfattar viss information som mer relevant?

Använder ni i något avseende era intressenter på hemmaplan för att påverka kommissionen eller skaffa tillträde?

Parlamentet

Hur påverkar ni parlamentet?

Använder ni er av intressenter från regionen?

Om ja:

Upplever ni att vissa partigrupper är mer villiga att tala med vissa intressenter än andra?

Använder ni er av politiker från regionen?

Om ja:

Upplever ni det kan finnas svårigheter att matcha politiker beroende på partifärg?

Regionen

Hur bedömer ni om ni ska påverka ett beslut?

Har ni någonsin försökt påverka något även om ni inte upplever det inte finns ett brett stöd för det på bland era intressenter?

Nätverk

Vad var kontorets ursprungliga mål i Bryssel?

Vad är motivet bakom att vara med i nätverk?

Hur påverkar nätverken?